



MEDIA COELI®

PHSR:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR)

PHSR je programový dokument na obdobie 5-10 rokov, ktorý je zo zákona o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. a súvisiacich metodických pokynov povinná **vypracovať** každá obec, mesto a vyšší územný celok. **Hlavnými cieľmi PHSR** sú:

–analyzovať hospodársky a sociálny rozvoj obce, hlavné smery jej vývoja a stanoviť ciele a prvoradé potreby

–určiť úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach podpory regionálneho rozvoja

–navrhnuť finančné a administratívne zabezpečenie cieľov obce

–sformulovať stratégiu smerovania daného územia, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy občanov (širokej verejnosti) a zároveň je v súlade s vyššími koncepciami štátu, VÚC, príslušného mikroregiónu, rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod.

–zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na momentálne personálne obsadenie vo vedení obce

–určiť možnosti využitia dotácií na financovanie zámerov obce (**zároveň je schválený PHSR obce povinnou prílohou pri žiadostiach o čerpanie dotácií z eurofondov** v oblasti rozvoja obce)

Hoci PHSR nie je záväzný dokument ako napríklad územný plán obce, je potrebné ho vnímať ako koncepčný materiál, ktorý identifikuje hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj daného územia spoločné, a určí opatrenia, ktoré by mali prispieť k riešeniu týchto problémov. Zároveň je to otvorený dokument, ktorý je potrebné podľa vopred stanovených pravidiel **dopĺňať a aktualizovať**.

PHSR je výsledkom procesu, do ktorého sa zapájajú všetci územne príslušní partneri na úrovni obce (verejná správa, podnikatelia, mimovládne organizácie, združenia, spolky, občania, ...). Má získať širokú miestnu podporu a stať sa užitočným nástrojom nielen na koordináciu prioritných rozvojových zámerov (verejných a súkromných), ale aj na získavanie prostriedkov potrebných na ich realizáciu. Je dôležité, aby bol tento dokument zrozumiteľný, ľahko čitateľný a prehľadný, pretože jeho užívateľmi okrem verejnej správy a podnikateľských subjektov je aj široká verejnosť.

PHSR obsahuje tri základné časti: **analytickú** (situačná analýza a SWOT), **strategickú** (formulovanie vízie a strategických cieľov) a **implementačnú** (akčný plán s časovým harmonogramom a návrhom finančného a organizačného zabezpečenia).

Štruktúra PHSR má podľa príslušného metodického pokynu nasledujúce základné kapitoly:

I. Ekonomické a sociálne východiská (makroekonomická analýza, socio-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, SWOT analýza, určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja)

II. Rozvojová stratégia

III. Finančný plán

IV. Zabezpečenie realizácie

Situačná analýza alebo analýza hlavných socio-ekonomických súvislostí vývoja na úrovni obce sa zameriava na:

a) rozvojový potenciál a ľudské zdroje (prírodné danosti, potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb, analýzu obyvateľstva a jeho štruktúry podľa veku, pohlavia, vzdelania a pod.)

b) ekonomiku (analýza v oblasti odvetví výroby a služieb, zamestnanosti a nezamestnanosti, podnikateľských subjektov a ich štruktúry podľa právnej formy, veľkosti a ekonomických činností)

c) občiansku vybavenosť (analýza vývoja v oblasti technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, zdravotnej infraštruktúry, kultúrnej infraštruktúry, bývania)

d) vzdelávanie a kultúra (analýza vývoja v oblasti školstva, mimoškolských zariadení, kultúrnych zariadení)

e) životné prostredie (analýza vývoja v oblasti stavu a ochrany životného prostredia)

Analýza SWOT

Analýza SWOT je praktický nástroj na hodnotenie územia a aktivít, ktoré sa v ňom uskutočňujú (skratka SWOT je odvodená z anglického **S**trenght = silné stránky, **W**eaknesses = slabé stránky, **O**pportunities = príležitosti, **T**hreats = ohrozenia). Silné a slabé stránky opisujú vnútorný stav týkajúci sa najmä minulosti a prítomnosti obce. Príležitosti a ohrozenia sa týkajú vonkajších faktorov a majú skôr väzbu na budúcnosť.

Implementačná časť PHSR obsahuje návrh finančného a administratívneho zabezpečenia PHSR. Dôležitou súčasťou implementačnej časti je **akčný plán** - krátkodobý plán (najlepšie na obdobie jedného roka) - ktorý definuje prvé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jej momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Ide o doplnok k PHSR, ktorý je potrebné každoročne aktualizovať.

Akčný plán by mal obsahovať:

- zoznam najdôležitejších aktivít a projektov, ich opis a odhad reálnych vyčísliteľných prínosov
- harmonogram krokov na realizáciu naplánovaných aktivít a projektov
- určenie realizačného tímu ku každej aktivite a projektu
- predpokladané zdroje financovania (vlastné a vonkajšie)
- pri aktualizovaných akčných plánoch treba ešte doplniť zhodnotenie plnenia úloh obsiahnutých v predchádzajúcom akčnom pláne, stav naplánovaných projektov, pokrok, pri plnení PHSR v uplynulom roku
- aktualizáciu faktov v situačnej analýze a analýze SWOT (ak sa medzičasom zmenili východiskové podmienky).

Proces vypracovania PHSR má tieto hlavné body:

- 1. Príprava podmienok** (informovanie verejnosti o procese prípravy PHSR a jednotlivých krokoch, stanovenie časového harmonogramu, utvorenie pracovnej skupiny a prieskum formou ankety ako podklad pre analýzu a súčasne propagácia procesu)
- 2. Príprava situačnej analýzy** (zber údajov, riadené rozhovory, stretnutie pracovnej skupiny a schválenie pracovnej verzie)
- 3. fáza: Príprava analýzy SWOT** (vytýčenie SWOT na stretnutí pracovnej skupiny, dopracovanie spracovateľom a doplnenie pohľadu „zvonka“, schválenie pracovnej verzie)
- 4. fáza: Príprava stratégie** (koordinačná skupina formuluje víziu a návrh stratégie rozvoja strategických smerov a cieľov, pripomienkovanie a doplnenie stratégie pracovnými skupinami a prvý návrh opatrení)
- 5. fáza: Verejné prerokovanie a kampaň** (zverejnenie a pripomienkovanie situačnej analýzy, analýzy SWOT a stratégie, výzva na podávanie podnetov a návrhov projektov, zapracovanie pripomienok a schválenie strategickej časti)
- 6. fáza: Príprava implementačnej časti** (dopracovanie podnetov, doplnenie námetov koordinačnou skupinou, príprava jednoročného akčného plánu vrátane finančného a administratívneho zabezpečenia v rámci obce, pripomienkovanie)
- 7. fáza: Prezentácia dokumentu** (všetkým účastníkom procesu, širokej verejnosti)
- 8. fáza: Schválenie PHSR obce** (obecným zastupiteľstvom)

Dôležité:

z hľadiska zákona a tiež dotácií je potrebné spracovať PHSR pre **obec**, nie pre **mikroregión**



Informujte sa:

MEDIA COELI®, Pekárska 11, 91701 Trnava

www.mediacoeli.sk, info@mediacoeli.sk, 00421 911 907 188

MEDIA COELI®